

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 803/2004/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Απριλίου 2004

για τη θέσπιση προγράμματος κοινοτικής δράσης (2004-2008) σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών και την προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου (πρόγραμμα Δάφνη II)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 152,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η σωματική, σεξουαλική και ψυχολογική βία εις βάρος των παιδιών, των νέων και των γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών απειλών, του καταναγκασμού ή της αυθαίρετης αφαίρεσης της ελευθερίας, ανεξαρτήτως εάν αυτό συμβαίνει στη δημόσια ή την ιδιωτική ζωή, συνιστούν προσβολή του δικαιώματός τους στη ζωή, την ασφάλεια, την ελευθερία, την αξιοπρέπεια και τη σωματική και συναισθηματική ακεραιότητα, καθώς και σοβαρή απειλή για τη σωματική και ψυχική υγεία των θυμάτων αυτών των μορφών βίας· οι συνέπειες αυτής της βίας είναι τόσο διαδεδομένες σε όλη την Κοινότητα, ώστε να αποτελούν πραγματική μάστιγα για την υγεία και εμπόδιο στο να απολαύουν τα άτομα αυτά ασφάλεια, ελευθερία και δικαιοσύνη ως πολίτες.

⁽¹⁾ ΕΕ C 208 της 3.9.2003, σ. 52.

⁽²⁾ ΕΕ C 256 της 24.10.2003, σ. 85.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2003 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2003 (ΕΕ C 54 E της 2.3.2004, σ. 1), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Μαρτίου 2004 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 30ής Μαρτίου 2004.

(2) Είναι σημαντικό και αναγκαίο να αναγνωρίζονται οι σοβαρές άμεσες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της βίας στα άτομα, τις οικογένειες και τις κοινότητες όσον αφορά την υγεία, την ψυχολογική και κοινωνική ανάπτυξη και την πολιτική των ίσων ευκαιριών, καθώς και το υψηλό κοινωνικό και οικονομικό κόστος για το κοινωνικό σύνολο.

(3) Σύμφωνα με τον ορισμό της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, ως υγεία νοείται η κατάσταση πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας και όχι απλώς η έλλειψη ασθένειας ή αναπηρίας. Σε ψήφισμα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, που εγκρίθηκε στην 49η παγκόσμια συνέλευση υγείας στη Γενεύη το 1996, δηλώνεται ότι η βία αποτελεί παγκοσμίως σοβαρότατο πρόβλημα της δημόσιας υγείας. Η παγκόσμια έκθεση για τη βία και την υγεία, που υπεβλήθη από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας στις 3 Οκτωβρίου 2002 στις Βρυξέλλες, συνιστά την ενθάρρυνση δράσεων πρωτογενούς πρόληψης, την ενίσχυση των δράσεων υποστήριξης των θυμάτων της βίας και την αύξηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την πρόληψη της βίας.

(4) Οι αρχές αυτές αναγνωρίζονται σε πολλές συμβάσεις, δηλώσεις και πρωτόκολλα των κυριότερων διεθνών οργανώσεων και θεσμικών φορέων όπως του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, της παγκόσμιας διάσκεψης για τις γυναίκες, και της παγκόσμιας διάσκεψης κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών για εμπορικούς σκοπούς. Αυτό το σημαντικό έργο των διεθνών οργανώσεων πρέπει να συμπληρωθεί από το έργο της Κοινότητας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ο) της συνθήκης ορίζει ότι η δράση της Κοινότητας περιλαμβάνει συμβολή στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας.

(5) Ο χάρτης των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁴⁾ επιβεβαιώνει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα στην αξιοπρέπεια, ισότητα και αλληλεγγύη. Περιλαμβάνει ορισμένες ειδικές διατάξεις για την προστασία και την προαγωγή της σωματικής και της ψυχικής ακεραιότητας, της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, των δικαιωμάτων

⁽⁴⁾ ΕΕ C 364 της 18.12.2000, σ. 1.

(⁴) ΕΕ C 272 Ε της 13.11.2003, σ. 390.

(15) Τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης πρέπει να θεσπιστούν σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽¹⁾.

(16) Η παρούσα απόφαση ορίζει, για το σύνολο της διάρκειας του προγράμματος, το οικονομικό πλαίσιο που συνιστά το κύριο σημείο αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 33 της διοργανικής συμφωνίας της 6ης Μαΐου του 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαδικασίας ⁽²⁾, για την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, κατά την ετήσια διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΣΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Θεσπίζεται η δεύτερη φάση του προγράμματος Δάφνη για την πρόληψη και την καταπολέμηση κάθε μορφής βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών και την προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου (στο εξής «πρόγραμμα Δάφνη II») για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2004 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008. Το πρόγραμμα δύναται να παραταθεί.

Για τους σκοπούς του προγράμματος Δάφνη II, η έννοια «παιδιά» περιλαμβάνει και τους εφήβους έως 18 ετών, σύμφωνα με τα διεθνή νομοθετήματα που αφορούν τα δικαιώματα του παιδιού.

Εντούτοις, σχέδια με δράσεις που σχεδιάζονται ειδικότερα για ομάδες κινδύνου-αποδέκτες, όπως π.χ. για «εφήβους» (13-19 ετών) ή για άτομα 12-25 ετών, θεωρούνται ότι έχουν ως αντικείμενο την κατηγορία των «νέων».

Άρθρο 2

Στόχοι του προγράμματος

1. Το πρόγραμμα ΔάφνηII συμβάλλει στον γενικό στόχο της εξασφάλισης στους πολίτες υψηλού επιπέδου προστασίας από τη βία, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της σωματικής και ψυχικής υγείας.

Στόχος του προγράμματος είναι η πρόληψη και καταπολέμηση κάθε μορφής βίας, στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, εις βάρος των παιδιών, των νέων και των γυναικών διά της λήψεως προληπτικών μέτρων και της παροχής βοήθειας στα θύματα, συμπεριλαμβανομένης

νόμηνς ειδικότερα της πρόληψης της περαιτέρω έκθεσής τους στη βία. Το πρόγραμμα αποσκοπεί επίσης στην υποστήριξη και την ενθάρρυνση των μη κυβερνητικών οργανισμών και λοιπών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν.

2. Οι δράσεις του προγράμματος ΔάφνηII, όπως εκτίθενται στο παράρτημα, έχουν στόχο:

α) να προωθήσουν διακρατικές δράσεις:

i) για τη σύσταση πολυτομεακών δικτύων, ειδικότερα για τη στήριξη των θυμάτων βίας και των ομάδων κινδύνου,

ii) για την εξασφάλιση της επέκτασης της γνωστικής βάσης, της ανταλλαγής πληροφοριών και του εντοπισμού και της διάδοσης των βέλτιστων πρακτικών, μεταξύ άλλων μέσω κατάρτισης, μορφωτικών επισκέψεων και ανταλλαγών προσωπικού,

iii) για την ευαισθητοποίηση κατά της βίας συγκεκριμένων ομάδων, π.χ. συγκεκριμένων επαγγελματιών, αρμοδίων αρχών και συγκεκριμένων τομέων της κοινής γνώμης, με σκοπό την καλύτερη κατανόηση και την προαγωγή της μηδενικής ανοχής έναντι της βίας, καθώς και την ενθάρρυνση της στήριξης των θυμάτων και την καταγγελία κρουσμάτων βίας στις αρμόδιες αρχές,

iv) για τη μελέτη των σχετικών με την βία φαινομένων και των πιθανών μεθόδων πρόληψής της καθώς και την αναζήτηση και αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της βίας σε όλα τα κοινωνικά στρώματα·

β) να θέσουν σε εφαρμογή, με πρωτοβουλία της Επιτροπής, συμπληρωματικές δράσεις όπως μελέτες, διατύπωση δεικτών, συλλογή δεδομένων, στατιστικά στοιχεία κατά φύλο και ηλικία, σεμινάρια και συσκέψεις εμπειρογνομόνων ή άλλες ενέργειες για την ενίσχυση της γνωστικής βάσης του προγράμματος και τη διάδοση των πληροφοριών που συγκεντρώνονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος.

Άρθρο 3

Συμμετοχή στο πρόγραμμα

1. Στο πρόγραμμα ΔάφνηII μπορούν να συμμετάσχουν δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, και ιδρύματα (τοπικές αρχές στο αρμόδιο επίπεδο, πανεπιστημιακά τμήματα και ερευνητικά κέντρα) που εργάζονται για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας εις βάρος των παιδιών, των νέων και των γυναικών ή για την προστασία από τη βία ή για την παροχή στήριξης στα θύματα, ή για την εφαρμογή ειδικών δράσεων με τις οποίες θα προωθείται η απόρριψη αυτής της βίας ή θα ενθαρρύνεται η αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς έναντι των ευάλωτων ομάδων και των θυμάτων της βίας.

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ C 172 της 18.6.1999, σ. 1· συμφωνία όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2003/429/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 147 της 14.6.2003, σ. 25).

2. Στο πρόγραμμα μπορούν επίσης να συμμετάσχουν:

- α) τα προσχωρούντα κράτη που υπέγραψαν τη συνθήκη προσχώρησης στις 16 Απριλίου 2003·
- β) οι χώρες ΕΖΕΣ/ΕΟΧ, σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στη συμφωνία για τον ΕΟΧ·
- γ) η Ρουμανία και η Βουλγαρία, των οποίων οι όροι συμμετοχής θα καθοριστούν σύμφωνα με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές συμφωνίες, τα συμπληρωματικά τους πρωτόκολλα και τις αποφάσεις των αντίστοιχων συμβουλίων σύνδεσης·
- δ) η Τουρκία, της οποίας οι όροι συμμετοχής θα καθοριστούν με τη συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή της Δημοκρατίας της Τουρκίας στα κοινοτικά προγράμματα ⁽¹⁾.

3. Προκειμένου να είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος, τα σχέδια πρέπει να αφορούν τουλάχιστον δύο κράτη μέλη, να έχουν ανώτατη διάρκεια δύο ετών και να έχουν τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 2.

Άρθρο 4

Δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος Δάφνη II

Το πρόγραμμα ΔάφνηII περιλαμβάνει τους ακόλουθους τύπους δράσεων:

- α) εντοπισμός και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και εμπειρίας, με σκοπό κυρίως την εφαρμογή προληπτικών μέτρων και βοήθειας προς τα θύματα·
- β) αναλυτικές μελέτες ανά κατηγορία και έρευνα·
- γ) εργασία στη βάση με συμμετοχή των αποδεκτών, ειδικότερα των παιδιών και των νέων, σε όλες τις φάσεις εκπόνησης, εφαρμογής και αξιολόγησης του σχεδίου·
- δ) δημιουργία βιώσιμων πολυτομεακών δικτύων·
- ε) κατάρτιση και σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων·
- στ) ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων θεραπείας και στήριξης των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου, αφενός, και των δράστών, αφετέρου, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια των θυμάτων·

- ζ) ανάπτυξη και εφαρμογή δράσεων ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης με στόχο ειδικές ομάδες, σχεδιασμός υλικού προς συμπλήρωση του ήδη υπάρχοντος, ή προσαρμογή και χρησιμοποίηση του υφιστάμενου υλικού για άλλες περιοχές ή ομάδες·
- η) διάδοση των αποτελεσμάτων των δύο προγραμμάτων «Δάφνη», συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής τους, της μεταφοράς και της χρησιμοποίησής τους από άλλους αποδέκτες ή σε άλλες γεωγραφικές περιοχές·
- θ) αξιολόγηση και ανάπτυξη δράσεων που συμβάλλουν στη θετική μεταχείριση ανθρώπων που είναι ευάλωτοι στη βία, δηλαδή σε μια προσέγγιση που ενθαρρύνει την επίδειξη σεβασμού απέναντί τους και προάγει την ευημερία και προσωπική τους καταξίωση.

Άρθρο 5

Χρηματοδότηση

1. Το χρηματοδοτικό πλαίσιο για την εφαρμογή του προγράμματος Δάφνη II για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2004 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2008 ορίζεται σε 50 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 29 εκατομμύρια αφορούν την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Για την περίοδο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2006, το ποσό θα θεωρείται εγκριθέν μόνο εάν στη φάση εκείνη συμφωνεί με τις δημοσιονομικές προοπτικές οι οποίες ισχύουν για την περίοδο που αρχίζει το 2007.

2. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

3. Οι αποφάσεις χρηματοδότησης συνοδεύονται από συμφωνίες επιχορήγησης μεταξύ της Επιτροπής και των δικαιούχων της επιχορήγησης.

4. Η αναλογία της χρηματοδοτικής στήριξης από τον κοινοτικό προϋπολογισμό δεν υπερβαίνει το 80 % του συνολικού κόστους του σχεδίου.

Εντούτοις, οι συμπληρωματικές ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο β) μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέχρι 100 %, με την επιφύλαξη ανωτάτου ορίου 15 % των συνολικών ετήσιων χρηματοδοτικών πιστώσεων του προγράμματος.

Άρθρο 6

Εφαρμογή του προγράμματος

1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την εφαρμογή του προγράμματος ΔάφνηII και εξασφαλίζει ότι κάθε αποτέλεσμα ή προϊόν που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα αυτό είναι διαθέσιμο δωρεάν και σε ηλεκτρονική μορφή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 61 της 2.3.2002, σ. 29.

2. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ισόρροπη προσέγγιση προς τις τρεις ομάδες-στόχους, συγκεκριμένα τα παιδιά, τους νέους και τις γυναίκες, όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος.

3. Τα μέτρα τα απαραίτητα για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης σχετικά με το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της διαχειριστικής επιτροπής του άρθρου 7 παράγραφος 2.

4. Τα μέτρα τα απαραίτητα για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης σχετικά με όλα τα άλλα θέματα θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής του άρθρου 7 παράγραφος 3.

Άρθρο 7

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται σε δύο μήνες.

3. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 3 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

4. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Άρθρο 8

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει την παρακολούθηση και τη συνεχή αξιολόγηση του προγράμματος ΔάφνηII, λαμβάνοντας υπόψη τους γενικούς και ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 2 και στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο παράρτημα.

2. Το αργότερο μέχρι την 1η Ιουνίου 2006, η Επιτροπή υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης, στην οποία γίνεται εκτίμηση της καταλληλότητας, της χρησιμότητας, της βιωσιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των ενεργειών του προγράμματος Δάφνη II που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι εκείνη τη στιγμή. Η έκθεση αυτή θα περιλαμβάνει εκ των προτέρων αξιολόγηση ώστε να στηρίξει ενδεχόμενη μελλοντική δράση. Επιπλέον, παράλληλα με την υποβολή του προσχεδίου προϋπολογισμού του 2007, η Επιτροπή θα διαβιβάσει στην αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή το αποτέλεσμα της ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης της επίδοσης σε σύγκριση με το ετήσιο σχέδιο εφαρμογής.

Στα πλαίσια της διαδικασίας του προϋπολογισμού του 2007, η Επιτροπή θα υποβάλει, το αργότερο μέχρι την 1η Ιουνίου 2006, έκθεση σχετικά με τη συνέπεια του ποσού των ετών 2007-2008 με τις νέες δημοσιονομικές προοπτικές. Εφόσον απαιτείται, η Επιτροπή θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα στα πλαίσια των διαδικασιών των προϋπολογισμών των ετών 2007/2008 προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέπεια των ετήσιων πιστώσεων με τις νέες δημοσιονομικές προοπτικές.

3. Κατά το πέρας του προγράμματος Δάφνη II, η Επιτροπή υποβάλλει τελική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η έκθεση αυτή θα περιέχει, μεταξύ άλλων, πληροφορίες για τις εργασίες που εκτελούνται στα πλαίσια των ενεργειών του σημείου II στοιχείο γ) του παραρτήματος, ως βάση αξιολόγησης της ανάγκης για περαιτέρω πολιτική δράση.

4. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 διαβιβάζονται επίσης από την Επιτροπή στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 9

Έναρξη ισχύος

Η απόφαση τίθεται σε ισχύ την ημέρα δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στρασβούργο, 21 Απριλίου 2004.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. COX

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

D. ROCHE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

I. ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Εντοπισμός και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και εμπειρίας

Στόχος: Να στηριχθεί και να ενθαρρυνθεί η ανταλλαγή, η προσαρμογή και η χρησιμοποίηση βέλτιστων πρακτικών για εφαρμογή τους σε άλλα πλαίσια ή σε άλλες γεωγραφικές περιοχές

Να τονωθεί και να προαχθεί η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε κοινοτικό επίπεδο για την προστασία και στήριξη παιδιών, νέων και γυναικών — θυμάτων ή ομάδων κινδύνου — με ιδιαίτερη έμφαση στους ακόλουθους τομείς:

- α) πρόληψη (γενική ή στοχοθετημένη)·
- β) προστασία και στήριξη θυμάτων (ψυχολογική, ιατρική, κοινωνική, εκπαιδευτική και νομική βοήθεια, παροχή στέγης, απομάκρυνση και προστασία των θυμάτων, κατάρτιση και επανένταξη στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή)·
- γ) διαδικασίες για την προστασία του μείζονος συμφέροντος των παιδιών, ιδιαίτερα όσων είναι θύματα πορνείας, των νέων και των γυναικών που είναι θύματα βίας·
- δ) μέτρηση των πραγματικών επιπτώσεων των διαφόρων τύπων βίας επί των θυμάτων και της κοινωνίας στην Ευρώπη, ώστε να καθορισθεί η αρμόζουσα αντιμετώπιση.

2. Αναλυτικές μελέτες ανά κατηγορία, έρευνα

Στόχος: Να μελετηθούν τα σχετικά με την βία φαινόμενα

Να στηριχθούν οι ερευνητικές δραστηριότητες και οι αναλυτικές μελέτες κατά φύλο και ηλικία όσον αφορά τη βία, προκειμένου, μεταξύ άλλων:

- α) να εξεταστούν και να αξιολογηθούν τα διάφορα αίτια, οι συνθήκες και οι μηχανισμοί γένεσης και ανάπτυξης της βίας, συμπεριλαμβανομένου του καταναγκασμού π.χ. σε επαιτεία και κλοπές·
 - β) να γίνει ανάλυση και σύγκριση των υφιστάμενων προτύπων πρόληψης και προστασίας·
 - γ) να αναπτυχθούν πρακτικές πρόληψης και προστασίας·
 - δ) να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις της βίας — και από άποψη υγείας — τόσο στα θύματα όσο και στην κοινωνία στο σύνολό της, συμπεριλαμβανομένου του οικονομικού κόστους·
 - ε) να εξετασθεί το πεδίο ανάπτυξης φίλτρων που θα εμποδίζουν τη διάδοση παιδεραστικού υλικού μέσω του Διαδικτύου·
- στ) να αναληφθούν μελέτες για τα παιδιά που είναι θύματα πορνείας προκειμένου να ενισχυθεί η αποτροπή του φαινομένου μέσω καλύτερης γνώσης των παραγόντων κινδύνου.

3. Επί τόπου έργο με τη συμμετοχή των ευεργετούμενων

Στόχος: Να εφαρμοστούν ενεργώς δοκιμασμένες μέθοδοι για την πρόληψη της βίας και την προστασία από αυτήν.

Να υποστηριχθεί η εφαρμογή μεθόδων, προγραμμάτων κατάρτισης και παροχής βοήθειας (ψυχολογικής, κοινωνικής, εκπαιδευτικής, ιατρικής, νομικής και επανένταξης), στα οποία συμμετέχουν άμεσα οι ευεργετούμενοι.

4. Δημιουργία βιώσιμων πολυτομεακών δικτύων

Στόχος: Να ενισχυθεί και να ενθαρρυνθεί η συνεργασία τόσο των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) όσο και άλλων οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών (σε επίπεδο αρμοδίας αρχής) που ασχολούνται με την καταπολέμηση της βίας.

Να υποστηριχθεί η σύσταση και ενίσχυση πολυτομεακών δικτύων, και να ενθαρρυνθεί και υποστηριχθεί η συνεργασία μεταξύ των ΜΚΟ και των διαφόρων οργανισμών και δημοσίων φορέων προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο της γνώσης και κατανόησης των αντίστοιχων ρόλων τους και να παρασχεθεί συνολική πολύπλευρη στήριξη στα θύματα της βίας και στις ομάδες κινδύνου.

Με τα δίκτυα διεξάγονται ειδικότερα ενέργειες που στρέφονται προς την αντιμετώπιση προβλημάτων βίας, και:

- α) παρέχουν κοινό πλαίσιο αφενός για την ανάλυση του θέματος της βίας, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού διαφορών τύπων βίας, των αιτιών της βίας και όλων των συνεπειών της, και αφετέρου για τη θέση σε εφαρμογή της κατάλληλης πολυτομεακής αντιμετώπισης·
- β) εκτιμούν τους τύπους και την αποτελεσματικότητα των μέτρων και των πρακτικών για την πρόληψη και την επισημάνση της βίας, και για την παροχή υποστήριξης στα θύματα της βίας, προκειμένου ιδίως να εξασφαλιστεί ότι δεν θα εκτεθούν ποτέ πλέον σε πράξεις βίας·
- γ) προάγουν δραστηριότητες για την αντιμετώπιση του προβλήματος τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο.

5. Κατάρτιση και σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Στόχος: Να εκπονηθούν εκπαιδευτικά προγράμματα για την πρόληψη της βίας και για θετική μεταχείριση.

Να εκπονηθούν και δοκιμαστούν εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις για την πρόληψη της βίας εις βάρος των παιδιών, των νέων και των γυναικών, και για θετική μεταχείριση, καθώς και για τη διαχείριση των συγκρούσεων, προς χρήση στα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ενηλίκων, τους συνδέσμους, τις επιχειρήσεις, τα δημόσια ιδρύματα και τις ΜΚΟ.

6. Ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων θεραπείας

Στόχος: Να αναπτυχθούν και να τεθούν σε εφαρμογή προγράμματα θεραπείας για τα θύματα και τις ομάδες κινδύνου, όπως τα παιδιά και οι νέοι, που γίνονται μάρτυρες οικογενειακής βίας, αφενός, και για τους δράστες αφετέρου, με σκοπό την πρόληψη της βίας.

Να ανιχνευθούν τα πιθανά αίτια, οι συνθήκες και οι μηχανισμοί εμφάνισης και αύξησης της βίας, συμπεριλαμβανομένης της φύσης και των κινήτρων των δράστων πράξεων βίας και όσων χρησιμοποιούν τη βία για εμπορικούς σκοπούς, όπως η σεξουαλική ή μη σεξουαλική εκμετάλλευση.

Να αναπτυχθούν, δοκιμαστούν και τεθούν σε εφαρμογή προγράμματα θεραπείας βασισμένα στα ανωτέρω πορίσματα.

7. Στοχοθετημένες δράσεις ευαισθητοποίησης

Στόχος: Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και το επίπεδο κατανόησης της βίας και της πρόληψης της βίας εις βάρος παιδιών, εφήβων και γυναικών, με σκοπό την προαγωγή «μηδενικής ανοχής» ως προς τη βία, την παροχή βοήθειας στα θύματα και τις ομάδες κινδύνου, και την καταγγελία περιπτώσεων βίας.

Επιλέξιμες για στήριξη είναι μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες μορφές δράσης:

- α) ανάπτυξη και θέση σε εφαρμογή δράσεων πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης που απευθύνονται σε παιδιά, νέους και γυναίκες, ιδίως όσον αφορά τους πιθανούς κινδύνους βίας, και τους τρόπους αποφυγής τους· άλλες ομάδες-στόχοι θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν συγκεκριμένα επαγγέλματα, όπως διδασκάλους, εκπαιδευτές, ιατρούς, διοργανωτές δραστηριοτήτων για νέους, κοινωνικούς λειτουργούς, δικηγόρους, αστυνομικούς, τα μέσα ενημέρωσης κ.λπ·
- β) δημιουργία πηγών ενημέρωσης κοιντικής εμβελείας που θα επικουρούν και θα ενημερώνουν τις ΜΚΟ και τους δημόσιους φορείς σχετικά με τις διαθέσιμες δημοσίες πληροφορίες τις οποίες συγκεντρώνουν κυβερνητικές, μη κυβερνητικές, ακαδημαϊκές και άλλες πηγές στον τομέα της βίας, τα μέσα πρόληψής της και την αποκατάσταση των θυμάτων· με αυτόν τον τρόπο οι ανωτέρω πληροφορίες θα μπορούν να ενσωματωθούν σε όλα τα σχετικά συστήματα πληροφοριών·

- γ) ενθάρρυνση της θέσπισης μέτρων και ειδικών υπηρεσιών προκειμένου να αυξηθούν οι καταγγελίες στις αρχές περιπτώσεων βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών, και διαφόρων μορφών εμπορίας γυναικών, νέων και παιδιών για σεξουαλική ή μη σεξουαλική εκμετάλλευση·
- δ) προώθηση διαφημιστικών εκστρατειών, με χρησιμοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, με άξονα την καταδίκη της βίας και την στήριξη των θυμάτων με ψυχολογική, ηθική και πρακτική βοήθεια.

Θα ενθαρρυνθεί η εκπόνηση υλικού που θα συμπληρώνει το ήδη υπάρχον ή θα το προσαρμόζει προς χρήση σε άλλες γεωγραφικές περιοχές ή για άλλες ομάδες-στόχους.

II. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Για να εξασφαλιστεί ότι καλύπτονται πλήρως όλοι οι τομείς του προγράμματος, ακόμα και αν δεν υπάρχουν καθόλου προτάσεις ή κατάλληλες προτάσεις για συγκεκριμένο τομέα, η Επιτροπή θα αναλαμβάνει περισσότερες προληπτικές ενέργειες για να καλύπτεται ενδεχόμενα κενά.

Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα θα χρηματοδοτεί συμπληρωματικές δράσεις με πρωτοβουλία της Επιτροπής στους ακόλουθους, μεταξύ άλλων, τομείς:

- α) δυνατότητα ανάπτυξης δεικτών για τη μέτρηση της βίας, ώστε να μπορεί να μετρηθεί ποσοτικά ο αντίκτυπος των πολιτικών και των σχεδίων. Αυτό πρέπει να στηρίζεται στην αποκτηθείσα πείρα σε όλους τους τομείς βίας κατά των παιδιών, των νέων και των γυναικών·
- β) καθιέρωση διαδικασίας τακτικής και συνεχούς συλλογής δεδομένων, κατά προτίμηση με τη βοήθεια της Eurostat, ώστε να μπορεί να μετράται ακριβέστερα η βία στην Ένωση·
- γ) εξαγωγή πολιτικών συμπερασμάτων, όπου αυτό είναι δυνατόν, από το έργο που επιτυγχάνεται μέσω των χρηματοδοτούμενων σχεδίων, με σκοπό την υποβολή προτάσεων για κοινή πολιτική σχετικά με τη βία σε κοινοτικό επίπεδο και την ενίσχυση της δικαστικής πρακτικής·
- δ) ανάλυση και αξιολόγηση των χρηματοδοτούμενων σχεδίων με στόχο να προετοιμασθεί το ευρωπαϊκό έτος κατά της βίας·
- ε) διάδοση σε πανευρωπαϊκή κλίμακα των βέλτιστων πρακτικών που προκύπτουν από τα χρηματοδοτούμενα σχέδια· αυτό μπορεί να επιτευχθεί με διάφορα μέσα:
 - i) με την παραγωγή και διανομή γραπτού υλικού, CD-ROM, βιντεοταινιών, ιστοσελίδων στο Διαδίκτυο, διαφημιστικές εκστρατείες και τηλεοπτικές διαφημίσεις,
 - ii) με την απόσπαση προσωπικού ή την οργάνωση ανταλλαγών έμπειρου προσωπικού από τον ένα οργανισμό στον άλλον προκειμένου να συμβάλει στην εφαρμογή νέων λύσεων ή πρακτικών που έχουν αποδειχθεί αποδοτικές σε άλλα περιβάλλοντα,
 - iii) επιτρέποντας σε μία μόνο ΜΚΟ να χρησιμοποιήσει, να προσαρμόσει ή να μεταφέρει αποτελέσματα των δύο προγραμμάτων «Δάφνη» σε άλλη περιοχή της Ένωσης ή σε άλλη κατηγορία αποδεκτών,
 - iv) με τη σύσταση υπηρεσίας παροχής βοήθειας που θα επικουρεί μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδίως εκείνες που συμμετέχουν για πρώτη φορά, στην κατάρτιση των σχεδίων τους, την επικοινωνία με άλλους εταίρους και τη χρήση και αξιοποίηση του κεκτημένου Daphne,
 - v) με τη στενότερη δυνατή συνεργασία με τα μέσα ενημέρωσης·
- στ) διοργάνωση σεμιναρίων για όλους τους ενδιαφερομένους που συμμετέχουν στα χρηματοδοτούμενα σχέδια προκειμένου να βελτιώνεται η διαχείριση και η ικανότητα δικτύωσης και να διευκολύνεται η ανταλλαγή πληροφοριών·
- ζ) πραγματοποίηση μελετών και διοργάνωση συναντήσεων εμπειρογνομόνων και σεμιναρίων άμεσα συνδεδεμένων με την υλοποίηση της ενέργειας της οποίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος.

Επιπλέον η Επιτροπή δύναται, κατά τη διεξαγωγή του προγράμματος, να προσφύγει σε οργανισμούς τεχνικής βοήθειας, η χρηματοδότηση των οποίων εξασφαλίζεται από το γενικό χρηματοδοτικό πλαίσιο και, υπό τις ίδιες συνθήκες, σε εμπειρογνώμονες.